

TÆNARI. Hóast hann á um jöltíðir tænar fleiri av heimsins kendastu filmsstjörnum sum Omar Sharif og Elisabeth Taylor umborð á glæsiligum cruise-skipum í heitari hövum, so gongur leiðin kortini aftur til Føroya og Ísland á hvørjum sumri

Tænarar gerast ongantið ríkir

Orð Jan Müller Myndir: Alvar Haraldsen

Summarsiglingin hjá Norrunu er nú farin á halla, og útlendsku starvsfólkini umborð eru so smátt farin at pakkja saman fyrri síðuni at letta heimtúrin ella sabbur í heitari lond at arbeiða. Ein teirra er bosniarinn Igo Piqua.

Níggju summer hesi seinastu 11 árin hefur Igo verið fastur físur í restauratiónini umborð á Norrunu. Kennist man ikki við navninið, so munnu mong tú kennast við henda hoga, frýntiga, skjóta og sera professionella tænarar frá mongum hugnaligum lósum umborð á Norrunu.

Hvør er hesin spelti og myrk-dæmið fremmandamadrin, sum eftirhóndin líkasur er vorðin ein av okkara egna - ein, sum í gerandisstarvi sínum royndir at fáa fremmandu ferðamannin, sum er á veg til Føroya, at kenna eg væl!

Igo Piqua er foddur í syðra parti av Bosnia Herzegovina nærhendis býnum Mostar. Hesin býurin var millum teirra, ið fóru illa í borgara-krignum fyrst í 90-um. Vit minnst ikki minst býin frá hansara á stóla skjaldramerki, nevniliga hina víðgítu miðaldarbyrni, sum serbar bombuðu.

Tvey ára gaml flutti pápin til Sarajevo, ið er høvuðsstaður í Bosnia Herzegovina. Í dag kemur Igo seg sum bósmar, men hann hevur eisini knútskútt ríkisborg-arætt. Foreldrin býgva ein í Sarajevo. Tey vóru eisini í býnum ta ræðuliga tíðina, tá býurin varð hestettur av serbum frá 1992 til 94.

Foreldrin í hestetta Sarajevo Igo vil helst ikki minnst aftur á

hesa tíðina. Tí hon var so óhugnalig. Sjálfur sigldi hann tá við Norrunu um summand og við týskum cruise-ferðaskipum um veturin. Hann hevði ikki samband við foreldrin í langa tíð.

Igo er rættliga avgjörður, tá man spyr hann um fortíðina og uppgættina við serbar. Hann dylur ikki fyrri, at hann hevur andstýgt fyrri Milosovic forseta, ið hann uttan nakad himpr samanber við Hitler. Eftir Hitler hevur hesin serbiski diktatorin framt størsta fólkadrap í Europa í hesi óldri. -Eg skilji bara ikki, at fólk í Serbia framvegis stóla Milosovic.

Í dag býr Igo, sum er 41 ára gamal og óguttur, í Sarajevo, saman við foreldrum sínum. Har býgva eisini tve systur hansara. Igo hevur eisini eina íbúð í kroatiska høvuðsstaðnum Zagreb.

Til Týsklands

Hann tók útbýgving sum tenari í Sarajevo fyrri meira enn 20 árum síðani. Híðani gekk leiðin til Týsklands at arbeiða. Har var hann í tvey ár men helt, at tað kundi vera spennandi at royndu tænaralívið á sjónum og tann vegin at uppliva og siggja heim. Hann fekk tjans við við skipunum hjá Royal Viking Lines. Hetta var í 1982. Igo starvast

»Eitt tað mest umráðandi í arbeiðinum sum tenari er hvussu tú tósar við fólk. Tann fyrsta kontaktin er sera tydingarmikil, og tú mást verða blíður og smíla. Hetta er eitt hart arbeiði.«

enn hjá hesi fyrirköni partur av árinum. Cruise-skip tess sigla um allan heim. Hann hevur siglt á flestu av heimsins hövum og hevur tent mongum kendum fólkum.

Í apríl mánað 1988 fekk Igo áheitan um at fara við Norrunu og arbeiða umborð sumarrutunum hjá Smyril Line. Hann helt tilboðið ljóðandi spennandi og var hetta eisini nakad annað enn siglingin í fjar-eysturi og í Karibiska havinum. So velt dæmið honum skipið, rutuna og ferðafólkini, at hann er komin aftur á nærur hvørjum sumri. Utan at nakar varnaðist tá, so var Igo umborð, tá summarsiglingin tók seg upp ár eftir ár. Á henda hátt hevur hann hesi seinastu ellivu árin verið tenari á Norrunu í níggju summer.

Dámar vel

Honum dámar væl skipið, hóast tað er við at gerast nakad gamalt. Sjálfur ser hann fram til, at Smyril Line skal fáa eitt nýtt skip. Tað er til-trongt heldur hann.

-Mer dámar sera væl her umborð. Tað at arbeiða saman við føroyingum og at skula tæna føroyingum og øðrum fólkum hugar mær sera væl.

Hóast málið er enskt, so hevur hann lært seg so frægt av føroyskum, at hann skilur, hvat føroyingar siga. Og so tekur hann eisini til okkara føroyska glossa, tá tað liggur fyrri.

»Mer dámar sera væl her umborð. Tað at arbeiða saman við føroyingum og at skula tæna føroyingum og øðrum fólkum hugar mær sera væl.«

Igo dámar væl Føroyar og føroyingar. Hóast mentanin í Føroyum og fólkini her eru so nógvið óvirsni enn landsmennir í heimlandinum, so heldur Igo, at tað er nakad serstakt og positivt við oyggjafólki. Føroyingar og ein týskari t.d. eru so ymskir. Føroyingar eru so stillforir og „relaxed“, meðan eitt nú týskarnir ganga eftir klokkinu alla tíðina.

Óspilt náttúra og fríðsæla

Igo ivast ikki í, at tað verður brúk fyrri Smyril Line og Norrunu langt inn í næstu öld. Hann hevur tent so mongum fólkum úr nógvum ymsum londum, at hann heldur seg við vissu kunna siga, at hesi ferðafólkini víðsænta Føroyar og Ísland so ómetliga nógva, at tey fara at koma aftur og aftur, og tey fara at siga øðrum frá sínum upplivisum.

-Tað, sum dregr, er serstakliga hetta, at londini hava „a pure nature“. Hesi ferðafólkini velja náttúruna framman hitan, og eg heldi sjálfur, at bæði Føroyar og Ísland eru vælnagð ferðamál fyrri euro-pear, sum vilja njóta fríðina við til fríðsæla, sum ein óspilt og vøkur náttúra hevur at bjóða. Hesi fólk eru von við at siggja so nógvið fólk og við so nógvið stress, at fyrri tey er tað at vitja Føroyar og Ísland, ein kærkomin gáva sigur Igo og leggur aftur, at hetta eru tankar og kenslur

Gott „slag“ av ferðafólki

Igo heldur eisini, at hetta slagvið av ferðafólki, sum velur at ferðast til Føroyar og Ísland, eru góð ferðafólk, tí tey tveita ikki um seg við burtkastil og, og tey gera sum heild lítið um seg.

-Fáa vit eitt nýtt skip, so verður pláss fyrri fleiri fólkum og fleiri blum. Tað verður so helst eisini bi-

minnist Igo bert ein serstakan ringan túr við Norrunu. Hetta varð í 1994. Tá varð veðrið sera vana-ligt, og tað var lítið hugaligt at sigla um Norðsjógvinn við ferðafólki. Hetta mundi vera í byrjanini av august mánað.

-Men eg skal viðganga, at eg havi ongantið verið serliga bangin, tí eg havi mett, at vit altíð hava havt sera góð fólk á brúnni.

Óll árin við Norrunu hefur Igo arbeiðt har framm í restauratiónini. Hann sigur seg trívast væl saman við føroyingum, sum arbeiða umborð men heldur teir kanska vera í so smádrar, og tá vit spyrja hann, hvat hann kundi hugsað ser óvirsni við føroyingum, so heldur hann fyrri, at vit altíð kanska at verði eitt sindur meira opn og tosa meira. Men hann vónar, at okkurt av tí

hann hevur lært og ikki minst tær royndir hann hevur gjørt umborð á cruise-skipum um allan heim kunnu koma øðrum umborð á Norrunu til góða.

-Eitt tað mest umráðandi í arbeiðinum sum tenari er hvussu tú tósar við fólk. Tann fyrsta kontaktin er sera tydingarmikil, og tú mást verða blíður og smíla. Hetta er eitt hart arbeiði.

»Tænarar gerast ongantið ríkir, men hetta er eitt frálíkt arbeiði, har tú lærir at kenna fólk og uppliva heim.«

Igo í sínum dagliga arbeiðsumhvørvi í restauratiónini umborð á Norrunu

Óll hesi níggju árin hann hevur verið við Norrunu hevur hann ikki havt nakrar serliga trupulleikar við fólk. Fólk duga væl at bera seg at og hóast tey hava fingið nakad í høvdið, so eru tey sera fríðlig. Tey eru glád og syngja, men gera ongar óndur.

Heim til Sarajevo

Nú er henda summarsiglingin við Norrunu við at vera av. Hon endar 15. september, og tá fer Igo heim til Sarajevo at halda frí í eina tíð. Móti jöltíðum leitar hugurin aftur til arbeiðið á havinum, og hann fer tá aftur við einum stórum og nútímans ferðamannskipi, hesaferð helst um Flóridaleiðina og í Karibiska havnið.

Igo hevur siglt við ferðamannskipum kring allan heim. Eitt skifti var hann í Kína, og tað dæmið honum sera væl.

-Vit tú uppliva verðina, so er arbeiði umborð á einum cruise-skipi tað retta segur Igo, men hann dylur ikki fyrri, at tú verður ikki nakar ríkur maður at arbeiða sum tenari. -Tænarar gerast ongantið ríkir, men hetta er eitt frálíkt arbeiði, har tú lærir at kenna fólk og uppliva heim.

Fáð tykkum fleiri børn

Hóast Igo er útlendingur, so fylgir hann eisini við í prátinum um framtíð Føroya. Sjálfur heldur hann, at vilja føroyingar vera sjálvsstýrði, so eiga danir at loyva teimum tað.

-Tað eru so mong onnur lond við lítillum fíguravali, sum -gerast sjálvsstýrði, eitt nú Monaco, Monte Carlo oo. Tí eru ein góð í vøkstri. Men eg heldi, at títt áttu fígur tykkum upphafur tein børn, soleiðis at títt vónu fleiri í framtíðini at standa fyrri hesum landi. Eg ynsk tykkum eisini góða yðru við komandi olju- og gassleiðing. Vónandi finna títt olju leggur Igo Piqua aftur. Sjálfur hevur hann lagt til merkis óll hesi seinastu árin hann hevur siglt við Norrunu, at boripallarnir koma nærri og nærri Føroyum. Nú liggja teir so nær Føroyum, at tað er næstan styrt frá teimum til Havnar enn til Leirvík sigur Igo brosiandi.

Igo er so smátt farin at gleðu seg til nakrar frídagur heima í Sarajevo og í Zagreb. Skjót merkast jólam, og so fer hann aftur í arbeiðsskúlin. Hesi ruturnar eru tær somu, so eru fólkini ongantið tæy somu. Áltíð onkur nýggi og spennandi andlin. Millum mongu kendu fólkini, sum Igo hevur borðreitt fyrri, eru kendir sjónleikarar sum Omar Sharif og Elisabeth Taylor og amerikanski rúmdramaturin, Aldrin, ið var millum teir fyrstu á mána-num.

Og gongst sum ætlað verður Igo Piqua aftur at siggja rundan um Kálda borði umborð á Norrunu næsta summer.

Igo Piqua saman við starvsbróður og -systur umborð á Norrunu